

© Андрейчин М.А., 2019
 УДК 579.61+578.7
 DOI 10.11603/1681-2727.2019.1.9948

М.А. Андрейчин

СТОМА И.О. МИКРОБИОМ ЧЕЛОВЕКА / И.О. СТОМА, И.А. КАРПОВ. – МИНСК: ДОКТОР ДИЗАЙН, 2018. – 122 с.

Давно відомо, що мікроорганізми та людський організм перебувають у тісному взаємозв'язку. Найновіші результати молекулярно-генетичних досліджень мікробіома людини підтвердили його необхідність як обов'язкової умови життєдіяльності нашого організму. Однак сучасні досягнення в цій ділянці знань залишаються маловідомими для широкого кола лікарів.

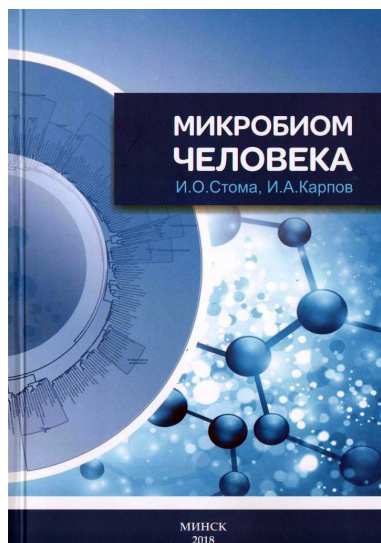
Основу рецензованої монографії склали дослідження, виконані в лабораторії «Eric Pamer Lab» Меморіального онкологічного центру ім. Слоуна-Кеттерінга, що в Нью-Йорку (США), з якою співпрацюють автори книжки – білоруські колеги. Саме в названій американській лабораторії вдалося створити найбільшу

колекцію людських мікробіомів, детальна характеристика яких дасть змогу краще вивчити роль мікробів у підтриманні здоров'я людини та в розвитку різних хвороб.

Головні дослідження мікробіома ґрунтуються на визначенні варіабельних ділянок високо консервативного гена, що кодує 16S-субодиницю рибосомальної РНК (16S рРНК) мікроорганізмів. Цей ген мають усі бактерії, але його немає в ссавців. Він містить дев'ять гіперваріабельних ділянок ($V_1 - V_9$), які можна порівнювати з еталонними геномами й таким чином ідентифікувати вид конкретної бактерії. У зв'язку з цим, автори монографії твердять, що звичайні культуральні методи не придатні для дослідження мікробіоти людини та застерігають від використання термінів «дисбактеріоз» і «дисбіоз», встановлених завдяки посіву калу, слини, виділень з піхви на штучні поживні середовища.

Стисло описано структуру та захисні функції мікробіома кишок, подано його вплив на фармакокінетику та фармакодинаміку ліків. Узагальнено відомості про дію різних антибіотиків і протипухлинних препаратів на мікробіом.

У наступних розділах наведено характеристику мікробіоти кишечника в осіб з імуносупресією, інфекційними захворюваннями (*C. difficile*-асоційована інфекція, гострі респіраторні інфекції, пневмонія, ботулізм екзо- та ендогенного походження, інфекції сечовидільної системи).

Особливу увагу приділено трансплантації фекальної мікробіоти, зокрема для лікування *C. difficile*-асоційованої інфекції, яка активно впроваджується при тяжких запальних захворюваннях кишечника. На порядок денний висунуто ідею заміни трансплантації фекальної мікробіоти капсулами із захисними мікроорганізмами. Наведено дані про зміни мікробіома при неінфекційних хворобах – метаболічному синдромі, захворюваннях печінки, бронхіальній астмі, atopічному дерматиті, взаємозв'язок мікробіома кишечника з центральною нервовою системою.

Основні положення монографії проілюстровані 31 рисунком. У бібліографічному списку наведено 512 джерел сучас-

ної наукової літератури.

Можна стверджувати, що монографія «Мікробіом людини» буде корисна для лікарів-клініцистів, а також імунологів, мікробіологів, фармакологів та інших профільних науковців.

Відомості про автора:

Андрейчин Михайло Антонович – академік НАМНУ, професор, д. мед. н., завідувач кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними і венеричними хворобами Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського; andreychyn@tdmu.edu.ua

Information about author:

Andreychyn M.A. – academician of the NAMS of Ukraine, Doctor of Medicine, Head of the Infectious Diseases and Epidemiology, Skin and Venereal Illnesses Department of I. Horbachevsky Ternopil State Medical University; andreychyn@tdmu.edu.ua

Конфлікт інтересів: немає.

Author has no conflict of interest to declare.

Отримано 28.02.2019 р.